

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209437
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223209437.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, A.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX A., E., o zaplatenie 633,05 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 280 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 280 eur od 21.10.2021 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že nesplnenie čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej n e p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.07.2023 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 633,05 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.12.2020 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že Žalobca a Žalovaný uzatvorili spolu dňa 07.12.2017 zmluvu o pôžičke č. 21325169 / 7129804045 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 900 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (nábytok). Kúpna cena tovaru bola 900 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 Eur a na zvyšok kúpnej ceny Žalobca poskytol Žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu Žalovaného. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Žalovanému Žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa Žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 69 mesačných splátkach v sume 20 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1380 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 620 Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 28.10.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani

v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.12.2020 úver zosplatnil, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 24.12.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujeme na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 8.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 633,05 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 76,1 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 1253,05 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení akontácia Spolu Istina (Eur) 35 20 700 553,05 0 = 1253,05 Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 620 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 620 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 1253,05 Eur - 620 Eur = 633,05 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 76,1 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7129804045 zo dňa 07.12.2017 s ďalšou zmluvnou dokumentáciou, predžalobnú upomienku zo dňa 28.10.2020 spolu s kópiou doručanky, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 24.12.2020, notársku zápisnicu a prehľad splátok a úhrad.

3. Žalovaná vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že čase keď dostala úver bol manžel zamestnaný. V súčasnej dobe je žalovaná na materskej dovolenke a manžel F. C. nar. XX.XX.XXXX je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce. Ich jediný spoločný príjem je rodičovský príspevok vo výške 345,20 eur o čom príkladá potvrdenie. V minulosti, keď bol manžel zamestnaný splátky splácali. Žiada, aby súd vzal v úvahu vyššie uvedené skutočnosti a určil primerané splátky na splácanie dlhu úveru. K vyjadreniu priložila potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za rok 2023 vo výške 280 eur, následne 301 eur a od mesiaca september 2023 vo výške 345,20 eur. Zároveň súdu predložila potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov zo dňa 31.10.2023, podľa ktorého je F. C. vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15.05.2023 a evidencia trvá.

4. Žalobca dňa 04.04.2024 predložil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že Žalovanej = žiadateľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žiadateľ uviedol v žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 384,00€. Príjem žalovaného bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žiadateľ uviedol Rodinný stav: vydatá a Počet nezaopatrených detí: 0. Žiadateľ uviedol Mesačné finančné náklady na zmluve sú vo výške 0,00,- €. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra NRKI, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 0,00€. Žiadateľ uviedol Iné mesačné výdavky vo výške 10,00,- €. Životné minimum bolo vo výške 199,48€ a Životné minimum vyživovaných osôb bolo vo výške 0,00€. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: Rodné číslo klienta 9260108814 Meno a priezvisko klienta B. C. Číslo žiadosti 7129804045 Evidenčné číslo zmluvy 21325169 PRÍJMY Príjem klienta 384,00 VÝDAVKY Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedený) 10,00 Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedený) 0,00 Počet nezaopatrených detí 0 Životné minimum žiadateľa 199,48 Životné minimum všetky nezaopatrené deti 0,00 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 0,00 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (kreditné operácie)

vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách) 0,00 VÝSLEDOK Príjem - Výdavky 174,52 Splátka žiadaného úveru 20,00 Keďže výsledkom porovnania Príjmov a Výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatenia však uvádzame, že žalovaný sa mohol o zosplatení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. K dátumu zosplatenia žalobca z predpísaných 35. splátok evidoval úhradu 31 splátok, teda žalovaný sa dostal do omeškania s 32. splátkou ako prvou v celosti neuhradenou splatnou dňa 20.08.2020. V súdnom prípade sa žalovaný dostal do omeškania s prvou neuhradenou splátkou splatnou dňa 20.08.2020, pričom začiatok premlčacej doby plynie až prvý deň nasledujúci po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so splátkou splatnou dňa 20.08.2020, t.j. odo dňa 21.11.2020. Na základe uvedeného má žalobca za to, že premlčacia doba uplynula najneskôr 21.11.2023. Nakoľko žaloba bola podaná na Okresnom súde Bardejov dňa 21.07.2023 nemožno ani podľa tohto výkladu považovať žalobcom uplatňovaný nárok za premlčaný. Žalobca je toho názoru, že žalovaný vo svojom vyjadrení nepoužil prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré by mali vplyv na posudzovanie oprávnenosti žalovanej pohľadávky. Žalobca v tejto súvislosti odporúča žalovanému vykonávať čiastočné úhrady vo výške v rámci jeho možností, pričom tieto sú a budú riadne zaevidované na žalovanú pohľadávku. Nakoľko v konaní po vzájomných vyjadreniach neostali sporné skutočnosti, žalobca je toho názoru, že je možné vydať platobný rozkaz v zmysle žalobného petitu, pričom následne si žalovaný môže dohodnúť podmienky splácania svojho dlhu. Žalobca je toho názoru, že predloženými listinnými dôkazmi preukázal oprávnenosť domáhať sa zaplatenia finančnej sumy titulom žalobného petitu, pričom žalovaný v podanom vyjadrení podanú žalobu žiadnym spôsobom nespochybnil. Na základe uvádzaných skutočností tak žalobca v tomto štádiu konania zotrváva na podanej žalobe v celom rozsahu. Pokiaľ by bol súd toho názoru, že nie je možné vydať platobný rozkaz, Žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný vo svojom vyjadrení slobodne, zrozumiteľne a vážne uskutočnil uznávací prejav, ktorý v tomto štádiu konania môže byť podkladom pre rozhodnutie formou Rozsudku pre uznanie nároku v zmysle ustanovenia § 282 a nasl. Civilného sporového poriadku. Žalobca je toho názoru, že prejav žalovaného nezakladá pochybnosti, ktoré by spôsobovali jeho neplatnosť v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca navrhuje, aby súd vyhovel podanej žalobe rozsudkom pre uznanie tým spôsobom, že zaviazá žalovaného k úhrade dlžnej sumy v primeraných mesačných splátkach a zároveň prizná žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. K vyjadreniu priložil výsledok lustrácie v NRKI a dokument označený ako „Dáta dopytu“.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 27.06.2024. Pojednávanie sa zúčastnila žalovaná. Žalobca ani jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili, pričom netrvali na prejednaní veci v ich prítomnosti, preto súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol o tom, že pojednávanie uskutoční v ich neprítomnosti, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

6. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že je pravdou, že so žalobcom uzavrela zmluvu, od ktorej odvodzuje uplatnený nárok. Poskytnutý úver splácala pokým mala príjem. Pracovala pre Mesto Bardejov, pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, pričom zmluva jej nebola predĺžená a približne v roku 2018, asi od 01.01.2018 v práci skončila. Pokiaľ ide o jej podanie zo dňa 03.11.2023 nejde o uznanie dlhu žalobcu. Býva s rodinou v sociálnom byte a ich výdavky v bežnom mesiaci predstavujú asi 212 eur. V byte býva s manželom a ich štyrmi maloletými deťmi. Žalovaná trpí vysokým tlakom, inak je jej rodina zdravotne v poriadku. Maloleté deti chodia ešte do školy. O jedno z detí žalovanej sa treba denno-denne starať. Žalovaná poberá rodičovský príspevok ako aj prídavky na deti v celkovej sume 585 eur mesačne. Manžel je v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu práce už asi rok a pol. Žiada pre prípad, že by jej bola uložená povinnosť platiť žalobcovi, aby túto mohla plniť v mesačných splátkach po 30 eur.

7. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 7129804045 zo dňa 07.12.2017, predžalobnej upomienky zo dňa 28.10.2020 spolu s kópiou doručky, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 24.12.2020, prehľadom splátok a úhrad, doplňujúcim vyjadrením žalobcu a jeho prílohami, ako aj vyjadrením žalovanej k podanej žalobe a zistil tento skutkový stav:

8. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 7129804045 uzavretej medzi žalovanou a žalobcom dňa 07.12.2017 bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 900 eur. Žalovaná mala žalobcovi uhradiť celkom sumu 1 380 eur v 69 mesačných splátkach vo výške 20 eur. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 17,37 %, RPMN 17,37 %, splatnosť mesačnej splátky 20. deň v mesiaci a splatnosť prvej mesačnej splátky ku dňu 20.01.2018. Žalovaná žalobcovi pred podaním žaloby uhradila sumu 620 eur. Dňa 24.12.2020 žalobca vyhlásil po výzve zo dňa 28.10.2020 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh žalovanej stal splatným v celom rozsahu.

9. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy („ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

11. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

12. Podľa § 2 ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych

podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa) k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

15. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

16. Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie

je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

18. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník („ďalej len Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

23. Predložená zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je zmluvou typovou. Nakoľko dlžník nepoužil predmet plnenia na podnikanie, žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Táto zmluva medzi stranami bola uzavretá ako formulárová zmluva, obsah ktorej spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Právny vzťah medzi stranami sporu je založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

24. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, uloženú mu v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

25. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní

svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp/80/2020).

26. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex officio preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C- 303/20).

27. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

28. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

29. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

30. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48 , preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

31. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku

na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej).

32. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

33. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá potrebu údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

34. Žalobca súdu nepreukázal, že pri poskytovaní úveru žalovanej postupoval dôsledne v súlade s § 7 ZoSÚ a náležite preveril schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý spotrebiteľský úver.

35. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri jej uzatváraní zistil od žalovanej výlučne údaje, ktoré sa týkali jeho rodinného stavu, dosiahnutého vzdelania, či spôsobu bývania. Ohľadom príjmu žalovanej je v zmluve uvedené, že tento je zamestnaná na dobu neurčitú, poberá priemerný mesačný čistý príjem vo výške 384 eur. Mesačné výdavky žalovanej predstavujú sumu 10 eur. V konaní bolo preukázané, že žalobca nahliadol do NRKI, v ktorom mala žalovaná evidovanú 1 existujúcu kreditnú kartu.

36. Podľa predloženého výsledku dopytu do sociálnej poisťovne zo dňa 07.12.2017 žalovaná bola v tom čase zamestnaná u nešpecifikovaného zamestnávateľa. Podľa výsledku tohto dopytu jej priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace bol aspoň vo výške 410 eur. Z výsledku dopytu do sociálnej poisťovne, na ktorý žalobca v súvislosti s overovaním čistého mesačného príjmu žalovanej poukazoval, teda síce vyplýva, že žalovaná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bola minimálne 3 mesiace zamestnaná, avšak nevyplýva z neho výška jej skutočného čistého mesačného príjmu tvrdeného žalobcom. Žalobca nepredložil súdu žiadny dôkaz, z ktorého by táto výška čistého mesačného príjmu žalovanej za posledné 3 mesiace mala vyplývať. Predložený prehľad odpovedí sociálnej poisťovne na verifikačné otázky ako externý zdroj potvrdzuje iba výšku tzv. vymeriavacích základov u žalovanej, čo nemožno stotožňovať so skutočnou výškou jej mesačných príjmov zo závislej činnosti. Súdu predložený výsledok dopytu do sociálnej poisťovne však neobsahuje z hľadiska výšky skutočného príjmu žalovanej relevantné údaje. Za danej dôkaznej situácie súd preto zastáva názor, že žalobca hodnoverne nepreukázal, že by pre účely skúmania bonity žalovanej mal k dispozícii od žalovanej údaje o jej čistom mesačnom príjme alebo že by mal čistý mesačný príjem žalovanej riadne zistený a overený niektorým z interných alebo externých zdrojov. Žalobca tak hodnoverne nepreukázal, že banka pre účely posúdenia bonity žalovanej mala k dispozícii základnú položku vyžadovanú ust. § 7 ods. 20 písm. a) ZoSÚ, a to skutočný čistý mesačný príjem žalovanej.

37. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného

minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

38. Z predložených dôkazov je zrejmé, že veriteľ zisťoval len príjem žalovanej cez predložený výsledok dopytu zo Sociálnej poisťovne, hoci jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 199,48 eur a nijak nepreukázaných výdavkov vo výške 10 eur mesačne.

39. Žalobca podľa názoru súdu podcenil skúmanie výdavkov žalovanej, ak sa v prevažnom rozsahu obmedzil na výšku sumy životného minima na jednu dospelú osobu.

40. Žalobca nezisťoval priemerné mesačné výdavky žalovanej na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.) a súdu je zároveň známe, že toto zisťovanie v divíziách Consumer Finance Holding a Quatro bez ďalšieho nahrádza údajom o životnom minime. Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.

41. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. § 2 ods. 5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima²⁾ spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³⁾ a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“. Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.

42. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2178/2018-77 z 25.07.2018 cit.: „Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácat, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří těmž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácat spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny

informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. G., H. B. E., J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozuje, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostala povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

43. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz.

44. Postup veriteľa s odbornou starostlivosťou pritom znamená nielen formálne zistenie predpísaných údajov, aby sa tieto stali obsahom zmluvy, ale ich náležité posúdenie v rámci svojich odborných kapacít, ktoré sa u veriteľa ako osoby ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predpokladajú. Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že žalobca v konaní neunesol tak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno ohľadom jeho postupu s odbornou starostlivosťou pristupovať ku skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ZoSÚ, a to podstatným spôsobom.

45. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

46. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/6/2022 cit.: „Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch čo v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, keď síce si obstaral údaje o príjme žalobcu a časti výdavkov spočívajúcich v splátkach úverov, lízingov (a pod.), avšak ohľadom iných výdavkov žalobcu (bývanie a pod.), už žalovaný postupoval nedostatočne, keď akceptáciou výdavku 20,- Eur mesačne uvedeného žalobcom, si žalovaný bez náležitého zistenia

skutočných výdavkov žalobcu, nemohol vytvoriť dostatočný platobný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy.“.

47. Žalobca teda predloženými dôkazmi nepreukázal, že by konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednoducho neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednoducho neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomí nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

48. Súd majúc na zreteli vyššie uvedené skutočnosti vychádzal zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru a keďže považoval porušenie povinnosti žalobcu v intenzite hrubého porušenia povinnosti v súvislosti so zisťovaním a preverovaním schopnosti žalovanej splácať úver, úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Zosplatnenie je preto neplatným právnym úkonom.

49. K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (nálezh Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, č. k. IV. ÚS 71/2013-36).

50. Vzhľadom na už konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru preto súd z požadovanej sumy 633,05 eur žalobcovi priznal len čistú nevrátenú úverovú istinu vo výške 280 eur (poskytnutý úver vo výške 900 eur mínus úhrady vo výške 620 eur) a vo zvyšku žalobu zamietol.

51. Žalobca v žalobe uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 633,05 eur od 30.12.2020 do zaplatenia.

52. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

53. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

54. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

55. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

56. Žalobca, vychádzajúc z tvrdení v žalobe určil začiatok omeškania žalovanej od ktorého požadoval úrok z omeškania na deň 30.12.2020 na základe toho, že v dôsledku omeškania s úhradou jej záväzkov úver dňa 24.12.2020 po predchádzajúcom upozornení predžalobnou upomienkou zosplatnil.

57. Zosplatnenie tvrdené žalobcom však súd nemal za platné, a preto naň neprihliadol. Nedôsledné skúmanie bonity dlžníka popísané vyššie tu totiž spôsobilo aj dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej ZoSÚ, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon žalobcu o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd

len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie - „predžalobnú upomienku“ zo dňa 28.10.2020 s doručenkou zo dňa 09.11.2020 na dôkaz upozornenia žalovanej na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.12.2020, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanej skutočne odoslal, resp. doručil do sféry dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby skutočne doručil oznámenie žalovanej, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ju k úhrade zosplatennej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovaná nemohla o ňom vedieť a poznať výšku veriteľom vyčísleného celého zostatku úveru ktorý sa od neho žiada, preto sa s jeho plnením nemohla dostať ani do omeškania.

58. Žalobca nežiadal úrok z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ale žiadal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni keď v zmysle jeho názoru vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu jednorazovo, čo súd vzhľadom na dispozičný princíp nemohol prekročiť, a preto úrok z omeškania priznal až odo dňa nasledujúceho po dni skutočnej splatnosti celého dlhu, t.j. po dni splatnosti poslednej splátky bezúročného úveru. Vzhľadom k tomu, že úver súd považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná mala na tento úver zaplatiť veriteľovi len sumu poskytnutej istiny vo výške 900 eur po odpočítaní jednotlivých úhrad. Keďže nepochybne šlo o úver, ktorý sa mal splácať v mesačných splátkach a výška mesačnej splátky bola jednoznačne a zrozumiteľne v zmluve dohodnutá v sume 20 eur, potom žalovaná úver (len vo výške reálne poskytnutej úverovej istiny) mala v skutočnosti splatiť v 45 splátkach (900 eur : 20 eur), a teda poslednú splátku by hradila po 45 mesiacoch v mesiaci október 2020, konkrétne 20.10.2021. Keďže sa tak nestalo, dňa 21.10.2021 žalovaná už bola preukázateľne v omeškaní so zaplatením nevráteného zostatku úverovej istiny, preto súd úrok z omeškania priznal až od tohto dňa. Preto vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná odo dňa 21.10.2021 preukázateľne bola v omeškaní so zaplatením nevrátenej úverovej istiny vo výške 280 eur a jej omeškanie trvá, uložil jej súd spolu so sumou 280 eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 280 eur od 21.10.2021 do zaplatenia. Nakoľko súd z dôvodov už uvedených uzavrel, že na ostatné uplatňované nároky žalobcovi nárok nevznikol, s ich zaplatením sa žalovaná nemohla dostať ani do omeškania, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy prevyšujúcej sumu nevrátenej úverovej istiny súd žalobu zamietol a zamietol ju aj čo do úroku z omeškania požadovaného za dobu pred 21.10.2021.

59. Súd zastáva názor, že „slabšia strana“, ktorou žalovaná ako spotrebiteľ nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu obtiažne. Súd vzhľadom na nepriaznivú sociálnu a finančnú situáciu žalovanej tejto umožnil zaplatiť dlžnú istinu v mesačných splátkach po 30 eur, a to vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaná sa v súčasnosti stará o svoje štyri maloleté deti, pričom jediným príjmom jej rodiny predstavujú dávky v sume 585 eur mesačne, ktoré slúžia na pokrytie všetkých potrieb rodiny žalovanej.

60. Podľa názoru súdu povolenie splátok vo výške 30 eur mesačne na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti ako banky. Súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, ale môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania. Pri rozhodovaní o povolení výhody splátok pre žalovanú súd prihliadol na skutočnosť žalovanou hodnoverne tvrdené a preukázané. Súd dospel k záveru, že výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej ako aj pomery žalobcu ako banky odôvodňujú povolenie splátok vo výške, ktorú súd na základe vlastnej úvahy určil na sumu 30 eur mesačne

61. V prípade, že žalovaná svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovanú, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnila riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Ak by súd nepovolil splátky, v konečnom dôsledku by to pre žalobcu nemalo žiaden význam, keďže príjmy žalovanej jej nedovoľujú vyplatiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku

62. Záverom súd uvádza, že návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie nebolo v prejednávanej veci vyhovieť. Rozsudok na základe uznania nároku prichádza do úvahy v prípade, ak kedykoľvek počas konania žalovaný pred súdom uzná nárok uplatnený žalobou, prípadne jeho základ (je preto

možný aj medzitimny rozsudok na základe uznania základu uplatneného nároku). Rovnako to platí pre rozsudok čiastočný (porovnaj komentár k § 213 CSP). Uznanie nároku je tak procesným úkonom žalovaného, čo v praxi znamená, že toto uznanie je účinné jedine vtedy, keď sa urobí vo vzťahu k súdu. Ak žalovaný uzná nárok hmotnoprávnym úkonom voči svojmu žalobcovi, berie súd túto skutočnosť do úvahy pri rozhodovaní veci a posúdi ju podľa okolností konkrétneho prípadu, napríklad ako uznanie dlhu či uznanie záväzku. Uznanie nároku voči súdu je možné uskutočniť vo všetkých procesných formách predpísaných zákonom pre podania strán – podstatný bude obsah tohto úkonu. Môže byť nazvaný aj inak, prípadne môže byť v konkrétnom podaní obsiahnutý bez výslovného označenia, že ide o uznanie nároku. V zmysle výkladového pravidla článku 11 ods. 1 bude rozhodujúci obsah, nie forma úkonu. Rovnako súd v procesnom práve neskúma „skutočnosť“ vôle žalovaného, iba jeho vonkajší prejav. Toto procesné pravidlo platí všeobecne, nielen pri tomto druhu rozsudku; v procese sa (až na výnimky, napr. pri zmieri) uplatňuje princíp prejavenej vôle sporových strán, nie ich skutočnej vôle. Žalovaný je o možnosti uznať žalobcov nárok poučený súdom (porovnaj § 167 CSP a komentár k nemu). Procesným následkom nesplnenia povinnosti vyjadriť sa k žalobe môže byť vydanie kontumačného rozsudku. Na rozdiel od iných právnych úprav (napr. českej) Civilný sporový poriadok nespája s porušením povinnosti vyjadriť sa k žalobe následok vo forme fikcie uznania nároku. K rozsudku na základe uznania nároku tak môže dôjsť jedine na základe konkrétneho procesného prejavu žalovaného v konaní, a to v ktoromkoľvek štádiu konania – z povahy veci však vyplýva, že by hranicou tohto uplatnenia malo byť vyhlásenie meritórneho rozsudku. Zákon toto pravidlo výslovne nenormuje, čo môže spôsobovať viaceré výkladové problémy (napr. v súvislosti s aplikáciou § 370 CSP), no v zásade by z procesnej diligencie sporových strán malo byť vyvodené, že po vyhlásení meritórneho rozhodnutia už môžu strany korigovať výrok len osobitnou dohodou uzavretou mimo rámca sporu. Ak teda dôjde k uznaniu nároku až po vyhlásení prvoinštančného rozhodnutia, v praktickej rovine je najjednoduchšie, ak bude o tejto skutočnosti rozhodovať odvolací súd a rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení tak, že vydá rozsudok na základe uznania nároku, no v rovine teoretickej tento postup trpí viacerými vadami. Ak by zákon normoval výslovné pravidlo, dokedy môžu strany disponovať konaním a jeho predmetom (ako to robil napríklad pôvodný text Občianskeho súdneho poriadku z roku 1950 pred následnými novelizáciami), vyhla by sa tým prax takýmto aplikačným problémom. Dovtedy je potrebné zhodnúť sa v judikačnej a doktrinálnej rovine na miere možnosti disponovať konaním a jeho predmetom v časovom úseku po vyhlásení meritórneho rozhodnutia, do nadobudnutia jeho právoplatnosti (osobitne je tento problém vypuklý, ak nebolo uplatnené odvolanie, prípadne mutatis mutandis odpor proti platobnému rozkazu). Žalovaný môže uznať nárok žalobcu i len čo do určitej výšky alebo čo do základu. V takom prípade súd vydá čiastočný rozsudok na základe uznania nároku, resp. čiastočný medzitimny rozsudok. V týchto prípadoch sa však vyžaduje návrh zo strany žalobcu. Ak žalobca takýto návrh nepodá, súd pokračuje v konaní a na skutočnosť čiastkového uznania nároku prihliada ako na inú právnu skutočnosť, rozhodnú pre posúdenie nároku. O možnosti podať návrh na vydanie čiastkového rozsudku na základe uznania nároku nie je možné žalobcu poučiť. Ak však žalobca takýto návrh podá a súd mu vyhovie, pokračuje v konaní o zvyšku uplatneného nároku. V takýchto prípadoch sa o trovách konania rozhoduje až v konečnom rozhodnutí. Ak sa však vydáva konečný rozsudok pre uznanie, musí v ňom súd rozhodnúť i o náhrade trov konania. Uznanie uplatneného nároku žalovaným má vplyv na posudzovanie úspechu vo veci. Pokiaľ ide o podanie žalovanej zo dňa 03.11.2023, toto súd nevyhodnotil ako uznanie uplatneného nároku žalobcu, čo v konečnom dôsledku poprela aj sama žalovaná. Žalovaná sa v predmetnom podaní venuje opisu svojej finančnej situácie, na základe čoho požaduje, aby jej bolo umožnené dlh na úvere splácať v primeraných splátkach. Zo žiadnej časti tohto podania nevyplýva, že by žalovaná uplatnený nárok uznávala tak ako to predpokladá ustanovenie § 282 CSP.

63. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

64. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

65. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná mala väčšinový úspech v konaní, avšak zo spisového materiálu nevyplýva, že by jej v konaní vznikli trovy, preto jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.